

imidlertid finde det, om Præsterne kunde blive ganske fri for at være Landmænd, men de har jo dog den Udvej, dersom de ikke er videre dygtige Agrarer, at bortforpagte deres Jord. For øvrigt skal jeg indrømme, at det Spørgsmaal om Adskillelse af Præstegaardsjorden fra Præsteembederne vil det være heldigst ikke at rejse i Øjeblikket, men lade det hvile, til den nedsatte Landbokommission har udtalt sig om den Jord, som er i offentligt Eje. Overhovedet kan der ikke fra Lovgivningsmagtens Side blive Plads til store Indgreb. Det maa jo være Administrationen, saaledes som det ogsaa fremgaar af Lovforslaget, der faar den væsentligste Indflydelse paa, hvorledes det hele skal ordnes, og da Loven skal til Revision om 5 Aar, kan man heller ikke i den Henseende nære nogen Betænkelighed. Hvis der er et eller andet, Lovgivningsmagten til den Tid ønsker ændret, vil den altsaa paa ny blive stillet overfor Spørgsmaalet i 1917.

Der er dog en Ting, jeg kunde ønske at komme ind paa. Den højtærede Kultusminister har fremhævet baade i det andet høje Ting og her i Dag — og det staar ogsaa i Anmærkningerne —, at det maa betragtes som et Gode ved denne Lov, at Menighederne bedre kan faa Indflydelse paa, hvilken Præst de ønsker, idet man efter den nye Ordning kan nedsætte et Embede i en lavere Klasse, saaledes at det kan blive besat med en yngre Præst. Jeg skal indrømme, at det er en stor Fordel ved Lovforslaget. Det lader sig jo ikke gøre nu, hvor man i Regelen maa tage Hensyn til de ældre Præster ved Besættelsen af de bedre lønnede Embeder, men hvis vi tænker os frem i Tiden, hvor den unge Præst har naaet den Kandidatalder, som berettiger ham til at søge et Embede, der hører ind under en højere Lønningsklasse, synes jeg, at der kan gøre sig uheldige Forhold gældende. Der er jo ganske vist, som nævnt i Anmærkningerne, en Mulighed for, at han kan blive befordret til et andet Embede, men det beror dog nu paa et Tilfælde. Han kan uhyre let komme i den Situation at maatte vælge mellem at sidde i økonomisk mindre gode Kaar eller at skilles fra den Menighed, som han mener egentlig at burde vie sine Kræfter, og som mulig ogsaa sætter Pris paa at beholde ham. Der, mener jeg, er en Mulighed, men ogsaa kun en Mulighed, som beror paa et Tilfælde, for at hans Embede kan komme op i en højere Lønningsklasse, nemlig den Mulighed, at et Embede af en højere Lønningsklasse i

samme Stift besættes med en yngre Præst, altsaa med andre Ord, at det samme bliver Tilfældet, som skete, da vedkommende Præst blev ansat i sit Embede, at dette andet Embede bliver nedsat, og at han i Kraft deraf kan faa Gavn deraf og komme op i en højere Lønningsklasse. Jeg kunde derfor godt tænke mig en bedre Ordning end den, her er foreslaaet, og jeg har med nogen Undren set, at Præstestanden har foretrukket denne Ordning i Stedet for at bygge paa Ancienntetsprincippet. Spørgsmaalet var, saa vidt jeg husker, for Resten rejst ved Sagens første Behandling i det andet Ting, jeg tror af det radikale Partis Ordfører. Saa vidt jeg erindrer, fremkom der ingen Indsigelse fra Ministeren, Ministeren udtalte sig vist saaledes, at det var noget, der kunde forhandles om. Imidlertid satte denne Betragtning ikke nogen Frugt i Ændringsforslag, der blev ikke stillet noget Ændringsforslag i det andet Ting, og jeg maa vel derfor betragte denne Vej som mindre farbar, for ikke at sige ufarbar; der knytter sig maaske saadanne Rettigheder til de enkelte Embeder, som gør det umuligt at komme frem ad denne Vej. Dog synes jeg, at den Vekselvirkning, som foreslaas her, kunde tyde paa, at en saadan Hindring ikke var til Stede. Jeg har kun villet pege paa dette Punkt, fordi jeg synes, at det var en Svaghed ved Lovforslaget, at en Præst kan blive stillet overfor Valget mellem slette økonomiske Forhold og at maatte skilles fra sin Menighed, det vil være lige saa uheldigt, at noget saadant finder Sted, som den nuværende Ordning, hvorunder de yngre Præster ikke kan komme i et Embede, hvor Menigheden ønsker dem.

I øvrigt er Lovforslaget blevet saa grundigt drøftet baade i det andet Ting og her, at der ikke for mig er Grund til at komme yderligere ind paa Enkeltheder. Jeg kan som de to foregaaende Talere kun beklage, at Lovforslaget er blevet beskaaret til Ugunst for Præsterne, navnlig derved, at Bestemmelsen om de 400 Kr., som man havde tænkt at yde Præsterne til Etablering, er gaaet ud. Jeg skal dog tillade mig at nævne en Ting, som jeg mener burde fremdrages. Der staar i Lovforslaget, at Præsterne foruden Lønning faar Embedsbolig og Befordringsgodtgørelse. Jeg gaar ud fra, at man ved Embedsbolig ogsaa har tænkt, at der til denne, paa Landet i hvert Tilfælde, burde høre Have, men det er ikke udtrykkelig nævnt i Lovforslaget eller i Bemærkningerne